

Seat No. : _____

FA-21
March-2007
Philosophy (Main)
(Logic)
Paper – I
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.

૧. તાર્કિક વિચારણાનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી, તર્કશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.

અથવા

નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી દલીલોનો તફાવત સમજાવો.

૨. લક્ષણના પ્રકારોની સમજૂતી આપો.

અથવા

વસ્તુનિર્દેશક અને ગુણનિર્દેશક લક્ષણના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવો.

૩. નિરુપાધિક વિધાનના ચાર પ્રકારો સવિસ્તાર સમજાવો.

અથવા

નિરુપાધિક સંવિધાનના પ્રામાણ્યને લગતા કોઈપણ ચાર નિયમો સમજાવો.

૪. દ્વિધાનુમાનની વ્યાખ્યા આપી તેના પ્રકારો વર્ણવો.

અથવા

ભારતીય અનુમાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી તેના પ્રકારો સમજાવો.

૫. નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(૧) તર્કશાસ્ત્રનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ

(૨) વિરોધનો ચોરસ

(૩) સમુચ્ચય – સત્યતા ફલનલક્ષી કારક

(૪) અસિદ્ધ હેત્વાભાસ અને સત્પ્રતિપક્ષ હેત્વાભાસ

Seat No. : _____

FA-21
March-2007
Philosophy (Main)
(Logic)
Paper – I
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Clarify nature of Logical Thinking and discuss definition of Logic.
OR
Explain the difference between Deductive and Inductive arguments.
2. Give explanation of the types of definition.
OR
State various types of Denotative and Connotative.
3. Explain fully the four kinds of categorical propositions.
OR
Explain any four rules of valid categorical syllogism.
4. Give the definition of Dilemma and discuss its types.
OR
Clarify the nature of Indian inference and it's types.
5. Write short notes on any **two** of the following :
  - (1) Formal nature of Logic.
  - (2) Square of opposition.
  - (3) Conjunction – Truth Functional Operators.
  - (4) Asiddha Hetvabhasa and Satpratipaksha Hetvabhasa.

Seat No. : _____

FA-21
March-2007
Philosophy (Main)
(Logic)
Paper – I
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખાં છે.

૧. 'તર્કશાસ્ત્ર રૂપલક્ષી વિજ્ઞાન છે.' સમજાવો.

અથવા

ભાષાનાં ત્રણ મુખ્ય કાર્યોની સમજૂતી આપો.

૨. લક્ષણના પાંચ હેતુઓ વિગતવાર સમજાવો.

અથવા

નિરૂપાધિક વિધાનમાં આવતાં પદોની વ્યાપ્તિ સમજાવો.

૩. નિરૂપાધિક સંવિધાનનું સ્વરૂપ અને તેની રચના સમજાવો.

અથવા

સૌપાધિક સંવિધાન એટલે શું ? વિગતવાર ચર્ચા કરો.

૪. દ્વિધાનુમાનના પ્રકારો સદ્રષ્ટાંત સમજાવો.

અથવા

મિશ્ર વૈકલ્પિક સંવિધાનની સવિસ્તાર સમજૂતી આપો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(૧) નિગમનલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી દલીલોનો ભેદ

(૨) લક્ષણનું બંધારણ

(૩) વિધાનોની ચર્તુવિધ યોજના

(૪) નીચેના સંવિધાનોની આકૃતિ અને ભેદ ઓળખાવી તેમની યોગ્યતા તપાસો :

(૧) જાડા માણસો તરી શકે છે.

જહોન્સ તરી શકે છે.

∴ જહોન્સ જાડો માણસ છે.

(૨) સર્વ વેપારીઓ વિવેકી છે.

કોઈપણ કવિ વેપારી નથી.

∴ કોઈપણ કવિ વિવેકી નથી.

Seat No. : _____

FA-21
March-2007
Philosophy (Main)
(Logic)
Paper – I
(Old Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. 'Logic is a formal Science.' Discuss.

OR

Explain three basic functions of language.

2. Explain in details five purposes of definition.

OR

Explain the distribution of terms in categorical proposition.

3. Explain the nature and structure of categorical syllogism.

OR

Discuss fully what is Hypothetical syllogism.

4. Explain with illustration the types of dilemma.

OR

Explain fully the mixed disjunctive syllogism.

5. Write short notes on any **two** of the following :

(1) Difference between deductive and inductive argument.

(2) Structure of definition.

(3) Fourfold scheme of propositions.

(4) Indicate the figure and mood and examine the validity of following syllogisms :

(i) Fatmen can swim.

Jones can swim.

∴ Jones is a fatman.

(ii) All merchants are well mannered.

No Poet is a merchant.

∴ No Poet is well mannered.